

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie . . . . . 3 k. 70 h.

Z odnośnieniem do domu . 4 k. 70 h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie . . . . . 4 k. 70 h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 24 halerze.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej.

Cena ogłoszeń:

Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.

„ III „ . . . . . petitowy . 1 . 20 .

„ IV „ . . . . . — . 60 .

Drobne za wyraz . . . . . — . 20 .

KINO Y. Sensacja! Od czwartku Sensacja!

GZAR. Przysięga Halki

dramat w 5-ciu aktach ze słynną artystką warszawską MIA MARĄ

JULJAN MIECZNIKOWSKI
RADOM.

WELNIANE
POLECA: JEDWABNE
BAWELNIANE WYROBY
PRZYJMUJE FUTRA NA PRZECHOWANIE.

Kajety hurtowo

poleca

Edward Suchański w Radomiu.

Telegramy „Głosu Rad.”

Południowo-Wschodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

WIENIEN, 3-go lipca. Donoszą urzędownie:

Czynność artyleryjska jest na całym froncie włoskim bardzo żywą. Dzisiaj rano spotęgowała się między Brentą a Piawą i nad dolną Piawą do znacznej siły. Większych akcji piechoty wczoraj nie było.

Szef sztabu jeneralnego

Zachodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).

BERLIN, 3 lipca. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Grupa wojsk ks. Rupprechta

Na wielu miejscach frontu poprzędkowały przedsięwzięcia nieprzyjacielskie silne napady ogniowe. Zostały one odparte.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na zachód od Oisy i na południe od Aisny żywa czynność wywiadowcza. Silniejsze ataki częściowe nieprzyjaciela na południe od Qurcy i na zachód od Chateau Thierry zostały rozbite na naszym terenie bojowym.

Porucznik Udet odniósł 37 i 38, porucznik 28 i 29 zwycięstwo w powietrzu.

Pierwszy jenerał-kwaternistrz Ludendorf.

O kredyt dla rządu polskiego.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

WARSZAWA, 3 lipca. Wedle doniesienia „Przeglądu“ zwrócił się minister polski finansów do związku banków warszawskich z zapytaniem, czy mógłby udzielić rządowi polskiemu kredytu do wysokości 20 milionów koron. Związek przyrzekł kredyt.

W przededniu ważnych wydarzeń na froncie angielskim.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.)

GENEWA, 3 lipca. Francuscy krytycy wojskowi przewidują w najbliższym czasie bardzo ważne wydarzenia na froncie angielskim.

Jakie będą zbiory?

Na całym niemal świecie panują susze, wskutek których rozwinięto się moc szkodników. Zbiory tegoroczne nigdzie nie przewyższą średnich, najbardziej ucierpiały łąki i koniczyny. Stąd brak paszy nawet w krajach nad morzem leżących. W początkach miesiąca czerwca panowały zimna dochodzące do 2-ch stopni mrozu wskutek czego fasola i wczesne ziemniaki zmarzły, a żyta kwitnące wiele ucierpiały. Najlepszy urodzaj zapowiada się na Węgrzech i w Rumunji, które w zupełności pokryją swoje zapotrzebowania. Rumunja podług traktatu pokojowego obowiązana dużo zboża oddać państwu centralnym. W Bułgarii żniwa już się rozpoczęły, potem w Rumunji, na Węgrzech i Ukrainie. U nas żniwa wypadną kolo połowy lipca.

Władze niemieckie przygotowują się do wczesnej młocki. Za wczesnie dostarczone zboże rolnicy otrzymują wyższe ceny i pomoc pod postacią dostarczania lub ułatwiania nabycia maszyn, smarów, sił roboczych i t. p.

Co do obszaru Królestwa to naogół, jak wynika z relacji rolników, zbiory zapowiadają się pomyślnie, miejscami

nawet bardzo hojrze. Natomiast co do owoców to panujące zimna, dochodzące do mrozu poniszczyły wiele owocu, pomimo bogatego kwiatu na drzewach. Duże szkody robią liszki objadające liście miejscami zupełnie. Grusze polne przy drogach i na miedzach wyglądają jak w zimie. Czereśnie i wiśnie obrodziły obficie. Śliwek będzie nie wiele. Gruszek brak zupełnie. Ucierpiały też wskutek zimna pszczoły.

Japonia powinna interwenjować!

„Hoki Shimbun“, pismo japońskie, wychodzące w Tokio, zamieszcza artykuł zatytułowany: „Ratujcie naród rosyjski“ i oparty na wywodach posła belgijskiego p. Destrée, który nie mogąc powrócić drogą przez Finlandję i Szwecję, udał się w okólną drogę przez Japonję i Amerykę.

Wspomniane pismo, korzystając z pobytu p. Destrée, zwołało walne zgromadzenie wybitnych polityków i uczonych i wysłuchało opowiadań belgijskiego posła w wielkim skupieniu. Wielkie wrażenie wywarło na obecnych zapewnienie p. Destrée, że prawdziwa, nie zarażona jadłem żydowskiego bolszewizmu Rosja pragnie uratować swą ojczyznę przy pomocy japońskiej.

Autor artykułu powiada, że interwencja japońska stała się nieodzowną. Japonia powinna odpowiedzieć na wołanie Rosji. Jeżeli będzie się ona nadal ociągać w spełnieniu swego obowiązku, to Niemcy nie tylko że opamiętają się Rosję, lecz wszystkie narody wszystkich ras i wszystkich barw utracą dobrą wiarę i opinię co do Japonji.

Inne pismo japońskie, „Yominri Shimbun“, zamieszcza artykuł, w którym powiedziano, że Japonia powinna zrozumieć swe położenie i we stanowisko w świecie i dać pomoc militarną w Syberji lub wszędzie tam, gdzie jest ona potrzebna.

W tym duchu przemawia dzisiaj cała prasa japońska.

Proklamacja do narodu rosyjskiego.

„Acht Uhr Blatt“ donosi ze Sztokholmu:

Sowieci w Moskwie zarządził ogólną mobilizację celem uwolnienia Saratowa, Samary i Omska. Równocześnie zwrócił się sowieci do narodu rosyjskiego z proklamacją, w której mówi:

„Czecho-Słowacy, podburzeni przez właścicieli wielkich posiadłości, dążą do przywrócenia caratu. Oddziały czesko-słowackie wymordowały wszędzie członków lokalnych sowietów, chłopów i robotników. Rewolucja znajduje się w największym niebezpieczeństwie. Zachodnia Syberja i Ural są w rękach kontrrewolucjonistów, na czele których stoi generał Dutow. Wszyskimi zapasami zboża, przeznaczonymi i dla Moskwy, zawładnęli reakcyo-

niści. W Omsku powstał nowy rząd, w którym soc.-rewolucjonista Derberg i skrajny reakcjonista Butiłow, wybitne zajmują stanowisko.

Reakcyoniści zaszpełnili Rosję zagranicznym bankierom. Nowy rząd na Syberji żąda zwołania konstytuancy, ale właścicielowie pracuje na rzecz monarchji. Musimy chwycić za broń, aby uratować rewolucję“.

Sprawy polskie.

Zatwierdzenie ustawy wojskowej przez Niemców.

Władze niemieckie zawiadomiły oficjalnie rząd polski, że wypracowany przez Komisję projekt ustawy wojskowej polskiej, który po pierwszym czytaniu odesłany został do Komisji, uzyskał zgodę ze strony władz wojskowych niemieckich.

Potęga amerykańska rośnie!

Z doniesień prasy nie tylko koalicyjnej, ale nawet centralnej, wnosić trzeba, że potęga amerykańska na froncie europejskim wzrasta coraz więcej liczebnie.

Lord Reading w mowie wygłoszonej 29 z. m. powiedział:

„Konwencje i traktaty byłyby bezwartościowe, gdyby się nie udało sojusznikom przeprowadzić swych celów wojennych. W Niemczech słusznie zdziwionoby się liczbą wojsk amerykańskich, które przybyły do Francji. We Francji znajduje się już milion Amerykanów“.

Jednocześnie prasa francuska donosi, że żołnierze z frontów, którzy w ostatnich czasach nie otrzymywali zupełnie urlopu w, obecnie są czasowo zwolnieni ze służby, zastępując ich bowiem zupełnie wyćwiczone pułki wojsk amerykańskich.

Również ajencja Stefani donosi z Waszyngtonu, że pułk żołnierzy amerykańskich, należący do korpusu ekspedycyjnego generała Perchinga, otrzymał polecenie udania się do Włoch, aby na tamtejszym froncie zaznaczyć jednolitość frontu angielsko-francusko-amerykańskiego z frontem włoskim.

Minister wojny Baker zapowiedział, że generał Perching otrzymał polecenie, aby wybrał pułk, który obecnie ćwiczy się we Francji, a który ma być dowodem jednolitości celów wojennych sojuszników i Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Józefa Kalasantego. Jutro: Antoniego Zak.
Wschód słońca o godzinie 3.39. Zachód o godzinie 8.21. Długość dnia godzin 18.00.

Kronika ogólna.

Aprovizacja. Dowiadujemy się, że c. i k. Jener.-Gub. Wojskowe nakazało wstrzymać dostawę zboża dla aprovizacji ludności cywilnej na całym terenie okupacji z wyjątkiem powiatu krasnostawskiego, lubartowskiego, lubelskiego, radomskiego i wierzbnickiego.

W powiatach powyżej nie wymienionych pozwolono organizacjom aprovizacyjnym zakupywać zboże, produkty mączne i owoce strączkowe w swoim powiecie w celu zaopatrywania ludności cywilnej.

Kronika miejska.

Brak chleba. Od paru dni w mieście daje się odczuwać zupełny brak chleba, nawet u sprzedawców prywatnych.

Skutkiem tego, ta niewielka ilość chleba, która, mimo utrudnień, dostaje się do miasta, podskoczyła znacznie w cenie.

Powrót rezerwistów. Wczoraj przybyła do Radomia wielka ilość rezerwistów i żołnierzy z armji Dowbór-Muśnickiego. Wszyscy nieomal powracający odznaczają się doskonałym wyglądem i bardzo przyzwoitym wyglądem zewnętrznym. Wielu z nich przywiozło znaczne ilości bagażu.

Jeszcze o butach z Centrali. Na skutek wczorajszej naszej wzmianki o podrożeniu obuwia w Centrali o 190 kor. na parze, otrzymujemy następujący głos z miasta: „Centrala widocznie zapomniała, że mimo paska na obuwie można otrzymać zupełnie przyzwoitą parę bucików za kor. 300—350, wówczas gdy kamasze z Centrali, zrobione z najpóźniejszego gatunku skóry po 2—3 miesiącach nie tylko tracą formę, przy każdej wilgoci przemakają, ale skóra zwierchnia, przy czyszczeniu traci zupełnie barwę czarną i staje się „bajecznie kolorowa“, podeszwy zaś nie wytrzymują nawet kilku miesięcy.

Za co więc Centrala każe płacić sobie 328 koroni?

Sprawozdanie rachunkowe z przedstawienia dzieci szkoły Koedukacyjnej F. Niwińskiej w Radomiu z dn. 26 maja i 2 czerwca 1918 r. Dochód: Za wejścia i programy kor. 1697. Rozchód kor. 796 hal. 60. Czysty dochód kor. 900 hal. 40; przeznaczono: na szkoły w Chelmszczyźnie kor. 400, na kolonje letnie dla dzieci radomskich kor. 400, na wpis dla niezamożnej seminarzystki kor. 100 h. 40. Razem kor. 900 h. 40.

Krwawe zajście na Glinicach.

Wczoraj w godzinach przedwieczornych przedmieście Glinice poruszone zostało zbrodnią, jaka rozegrała się tam przy ul. Zabiej.

Z niewyjaśnionych bliżej na razie przyczyn, które z czasem ujawni śledztwo sądowe, wystrzałem z rewolweru raniony został przez B. Dziesięńskiego Teodor Miałkowski, oskarżony przed paru miesiącami o fałszerstwo kart chlebowych.

M. po wypuszczeniu go z więzienia porzucił zawodową pracę i pozostawał bez ściśle określonego zajęcia.

Wczoraj znalazł się na Glinicach, w towarzystwie D., który dał strzał do M., raniąc go ciężko w piersi, w okolice serca. Ciężko ранego przewieziono do szpitala wojskowego przy ul. Skaryszewskiej. Sprawcę wypadku aresztowano.

Z KRAJU.

Napad bandycki na kasjerów kopalni.

Z Sosnowca donoszą: Dwaj płatnicy Tow. Sosnowieckiego udali się z Zagórze do Klimontowa w celu dokonania wypłaty górnikom. W drodze wyskoczyło z żyta 5 bandytów uzbrojonych, którzy zatrzymali konie, kazali kasjerom wysiąść i iść do żyta, gdzie mieli spokojnie siedzieć pół godziny pod groźbą śmierci. Sterroryzowani płatnicy spełnić musieli nakaz, bandyci zaś zabrali gotówkę w ilości około 48.000 koron, pojechali w las i znikli bez śladu.

Rejestracja należności od skarbu rosyjsk.

Ze względu na liczne zapytania i obawy osób interesowanych, jak długo Wydział rejestracji czynny jeszcze będzie jesteśmy proszeni o zaznaczenie, że oddział Lubelski Wydziału Rejestracji należności, przypadających od skarbu rosyjskiego, przy znacznie wzmożonej czynności wobec licznych zgłoszeń rejestruje w dalszym ciągu: wkłady w państwowych Kasach oszczędności, kauce akcyzowe, celne, leśne, rejentalne, przedsiębiorstw koncesjonowanych i t. p. depozyty administracyjne, należności zasądzone od skarbu rosyjskiego z wyroku sądowego, należności, o które wytoczony został proces skarbowi rosyjskiemu, jeszcze nie rozstrzygnięty, należności przypadające od skarbu rosyjskiego z tytułu kontraktów, umów o dostawy, roboty, najem lokali etc.; należności przypadające od Banku Włocławskiego za sprzedane grunta, zaległe pensje przypadające urzędnikom państwa rosyjskiego.

Ci zatem z poszkodowanych, którzy dotąd nie zdążyli zameldować swych pretensji, mogą to skutecznie jeszcze w biurze Oddziału w lokalu Warszawskiego Banku Handl., Kapucyńska 3.

Rozbrojenie Polaków na Ukrainie.

(Koresp. c. i k. Biura Prasowego).

Dnia 1 i 2 maja odbyły się, jak wiadomo rokowania między gen. Osińskim, jako dowódcą wszystkich oddziałów polskich na Ukrainie z zastępcami niemieckiej i austro-węgierskiej komendy armji, jakoteż przedstawicielami Jen.-Gubernatorstwa w Warszawie. Rokowania te miały na celu dojście do porozumienia, na podstawie którego polskie oddziały na Ukrainie zostałyby zdemobilizowane a członkowie ich odesłani do miejsc rodzinnych. Już po ustnym zawarciu tego układu odmówił gen. Osiński d. 2 czerwca wieczorem swego podpisu, po otrzymaniu instrukcji Rz. du Polskiego z Warszawy. Na to oświadczyli zastępcy niemieccy i austro-węgierscy, że począwszy od d. 3 czerwca od godziny 9 rano obie naczelne komendy także ze swej strony nie uważają się za związane ustnie zawartym układem i od tej chwili zastrzegają sobie wszystkie oddziały na Ukrainie, w razie gdyby do tego czasu gen. Osiński nie podpisał układu. Termin tego ultimatum minął, a podpisu tego nie uzyskano. Przedłożenie albo cofnięcie tego ultimatum, względnie postawienie nowego nie miało miejsca, już chociażby dlatego o, że wobec jasności sprawy nie było do tego żadnego powodu.

Ponieważ można się było spodziewać, że część Polaków nie podda się rozbrojeniu bez walki, zajęły niespodzianie dnia 12 maja wojska niemieckie aby uniknąć o ile możliwości rozlewu krwi, te miejscowości w których znajdowały się oddziały polskie.

W niektórych wsiach przyszło do miejscowych potyczek, które spowodowały straty po obu stronach.

Skoro oddziały polskie przekonały się, że są coraz więcej otaczane, wysłały w przeświadczeniu o bezcelowości dłuższego oporu, swoich parlamentarzystów do sztabu 8-ej dywizji piechoty obrony krajowej i po krótkich rokowania złożyły broń w sile 600 oficerów i 6000 żołnierzy.

Niestety dopuścili się jednak oddziały polskie w czasie tych potyczek ciężkiego nadużycia prawa międzynarodowego, używając przeciwko oddziałom niemieckim amunicji eksplozującej (dum, dum), co z wszelką pewnością zostało przez znawców stwierdzone. Tego rodzaju amunicję znaleziono także na wielu polskich wozach amunicyjnych w Mironowie. Dalsze dochodzenia w tym względzie są w toku.

Wokoło wojny.

Wyjazd.

„Goniec“ donosi: Dowiadujemy się, że administrator diecezji wileńskiej, zastępca biskupa, ks. Michalkiewicz, wyjechał z Wilna na zachód na czas nieograniczony.

OFIARY

złożone w Administr. „Głosu Radomskiego“.

Na głodne dzieci: Fundusz zebrany z fantowej loterii domowej składają Marynka Kulesza i Irenka Budulska kor. 14 h 40.

Na szpital św. Kazimierza: Natan Starker kor. 10.

Na szpital żydowski: Natan Starker kor. 10.

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY, KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

SŁUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa

Fabryka kaflí

Józefa Korupczyńskiego

w Radomiu, Lubelska № 85

269—0 poleca piece kwadratowe BERLINSKIE oraz żelastwo na składzie.

Pracownia Obuwia

„L. DUTKOWSKI” ulica Lubelska 36

poleca Sz. Publiczności swe wyroby ze skóry pierwszej jakości po cenach umiarkowanych

NADSZEDŁ ŚWIEŻY TRANSPORT

Cementu

dobrze wypalonego firmy „GRODZIEC” do N. Przednowka, Warszawska № 8.

OGŁOSZENIE.

Podaje do wiadomości Szanownej publiczności, że nadal prowadzę przerwany podczas wojny zakład koszykarski, jak również przyjmuję wszelkie obstalunki i reperacje wchodzące w zakres robót koszykarskich: kupuję wiklinę, chmiel świeży i starszy, płacąc cenę odpowiednią Warszawska 8 w podwórzu.

N. Przednowek.

NASIENIE

Rzepy ścierniskowej

poleca Handel Win i Tow. Kolonialnych St. Grajert, Skaryszewska 16.

367—2

Powrócił

Jeometra Mieczysław Zambrzycki

przyjmuje do wykonania wszelkie zamówienia w zakresie jego fachu wchodzące, Marjańska № 2.

366—3

Niedołężny starszek, cierpiący na oczy, był urzędnik, pozostaje się bez żadnych środków do życia, prawie bez odzieży, błaga litościwe serca o pomoc, o jakkolwiek odzież, bieliznę i obuwie, choć najgorzej zużyte. Datki wszelkie przyjmują Administracja „Głosu Radomskiego“.

Jest do wynajęcia

letnisko w Rajcu. Wiadomość: Jazowski, Lubelska № 34.

354—4

Na letnisku przy stacji JEDLINA 1 pokój i kuchnia do wynajęcia. Wiadomość w Radomiu, ul. Ogrodowa 7 u gospodarza.

373—2

Poszukuję posady do zarządu domem lub zajęcia się dziećmi, mogą wyjechać na wieś. Wiadomość w Administr. „Głosu“.

368—0

Apteka wiejska z domem do sprzedania. Wiadomość w Administr. „Głosu“.

371—3

Mieszkanie, składające się z 5, 6 lub 7 pokoi w okolicach ogrodu Kościuski potrzebne od 1 sierpnia. Oferty pod: „Światło elektryczne i wygodny“ do „Głosu Radomskiego“.

375—1

Pokoju starannie umeblowanego, możliwie z oddzielnym wejściem i usługą poszukuję od zaraz w okolicach ogrodu Kościuski. Oferty w Administr. „Głosu Radomskiego“ pod: „Urządnic Centrali“.

374—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Łaji Kac wydaną przez Magistrat Radomski dnia 4/XI 1917 r. za № 12716.

369—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Moška Nuchina Luxenburga wydaną przez Magistrat Radomski d. 11/VI 1918 r. za № 7113.

370—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Stefana Pałeli wydaną przez Magistrat Radomski dn. 1/VII 1918 r. za № 18267.

372—1

Zgubiono legitymację na nazwisko Idla Morgenszterna wydaną przez Magistrat Radomski dnia 8/XII 1917 r. za № 11367.

365—1

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane
LUBELSKA 41.

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Poleca:

BIURO i hurtownia czynne od 15 czerwca 1918 r
CEMENT, WAPNO, PAPA PRAWDZIWA, ETERNIT, DACHÓWKA, CEGŁA, DRENY, SMOŁOWIEC, GWOŹDZIE, ŻELAZO BUDOWLANE, DRZEWO, PIECE MAJOLIKOWE PO CENACH HURTOWYCH. 291—10

TEKTURĘ SMOŁOWCOWĄ, SMOŁOWIEC, CEMENT, WAPNO, BLACHY, GWOŹDZIE, OLEJE MASZYNOWE i CYLINDROWE, SMAR do WOZÓW.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński” — Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.